

Dosarul nr. 3r-6/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (O. Cojocararu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Iu. Cimpoi, Al. Danilov, I. Secrieru)

ÎNCHEIERE

16 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Vladimir Bezrodnî,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Vladimir Bezrodnî împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină cu privire la constatarea încălcării dreptului la informație și încasarea prejudiciului moral,
împotriva încheierii din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Vladimir Bezrodnî împotriva hotărârii din 12 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 23 mai 2017, Vladimir Bezrodnî a depus cerere de chemare în judecată împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină cu privire la constatarea încălcării dreptului la informație și încasarea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 12 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Vladimir Bezrodnî împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină cu privire la constatarea încălcării dreptului la informație și încasarea prejudiciului moral.

La 08 noiembrie 2017, Vladimir Bezrodnî a declarat apel împotriva hotărârii din 12 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Prin încheierea din 22 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Vladimir Bezrodnî împotriva hotărârii din data de 12 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și i s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării apelului motivat, stabilindu-i termenul pînă la data de 07 septembrie 2018, inclusiv. În caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă. S-a explicat părților că asupra chestiunii primirii sau restituirii cererii de apel, va decide un complet din 3 judecători, fără citarea participanților la proces.

Prin încheierea din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău i s-a acordat un termen suplimentar lui Vladimir Bezrodnî pentru înlăturarea neajunsurilor și i

s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării apelului motivat, stabilindu-i termen pînă la data de 26 octombrie 2018, inclusiv. În caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă. S-a explicat părților că asupra chestiunii primirii sau restituirii cererii de apel, va decide un complet din 3 judecători, fără citarea participanților la proces.

Prin încheierea din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de Vladimir Bezrodnîi împotriva hotărârii din data de 12 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

La 19 noiembrie 2018, Vladimir Bezrodnîi a declarat recurs împotriva încheierii din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii recurate, examinarea cererii de apel depuse și obligarea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani să examineze și să execute traducerea hotărârii din 12 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Examinând recursul, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta urmează a fi restituit, din următoarele raționamente.

Conform art. 426¹ alin. (1) lit. b¹) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs nu corespunde prevederilor art. 437 alin. (1).

Art. 437 alin. (1) din Codul de procedură civilă reglementează elementele pe care trebuie să le conțină o cerere de recurs.

Instanța de recurs reține că la 23 mai 2017, Vladimir Bezrodnîi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină cu privire la constatarea încălcării dreptului la informație și încasarea prejudiciului moral (f.d.3-4).

Prin hotărârea din 12 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Vladimir Bezrodnîi împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină cu privire la constatarea încălcării dreptului la informație și încasarea prejudiciului moral (f.d.97).

La 08 noiembrie 2017, Vladimir Bezrodnîi a declarat apel împotriva hotărârii din 12 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani (f.d.103).

Prin încheierea din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de Vladimir Bezrodnîi împotriva hotărârii din data de 12 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani (f.d.134).

La 19 noiembrie 2018, Vladimir Bezrodnîi a declarat recurs împotriva încheierii din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii recurate, examinarea cererii de apel depuse, obligarea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani să examineze și să execute traducerea hotărârii din 12 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani (f.d.142-146).

În context, Colegiul observă că Vladimir Bezrodnîi a depus cererea de recurs într-o altă limbă decât limba oficială în care se desfășoară procesul, fără a anexa traducerea cererii de recurs în limba de stat.

Colegiul relevă că prin hotărârea din 04 iunie 2018 a Curții Constituționale, a fost constatată desuetudinea Legii nr. 3465 din 01 septembrie 1989 cu privire la

funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul RSS Moldovenești.

Curtea a notat că conform art. 74 alin. (1) din Legea nr. 100 din data de 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, efectul constatării desuetudinii unei legi presupune încetarea acțiunii sale, tot așa cum se întâmplă în cazul abrogării ei.

În lumina celor indicate, Colegiul menționează că unul dintre principiile fundamentale ale procesului civil este principiul limbii oficiale de procedură, care este consacrat în art. 118 din Constituție, art. 24 din Codul de procedură civilă și art. 9 din Legea nr. 514 din 06 iulie 1995 privind organizarea judecătorească.

În particular, prevederile art. 118 din Constituție sunt necesare pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților constituționale ale cetățenilor în condițiile egalității depline în fața legii. Reglementările invocate au fost reluate și incluse în textul legilor procedurale, fiind coroborate cu tratatele internaționale, și anume cu Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care nu impun condiții privind limba în care se desfășoară procesul, prezumând că ședința de judecată se desfășoară în limba națională a statului.

Conform art. 13 din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine, care în lumina hotărârii din data de 05 decembrie 2013 a Curții Constituționale, urmează a fi înțeleasă ca limba română. Caracterul oficial al limbii instituie obligativitatea utilizării acesteia în raporturile cetățenilor cu autoritățile statului, în această limbă fiind redactate și aduse la cunoștința publicului toate actele oficiale ale statului.

Din cele menționate, rezultă că procedura judiciară poate fi efectuată în altă limbă, însă documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba de stat. Astfel, cetățenii care nu cunosc limba de stat au dreptul să se exprime în limba maternă în cadrul procedurilor judiciare. Totodată, dreptul de a se exprima în limba maternă în cadrul procedurilor orale desfășurate în fața instanței judecătorești include și dreptul de a întocmi și înainta în instanță acte de procedură sau alte cereri în această limbă.

În aceste condiții, Colegiul concluzionează că atunci când cererea de recurs în Secțiunea 1 este redactată într-o altă limbă decât limba de stat, urmează ca aceasta să fie însoțită de traducerea în limba de stat, ori în caz contrar este aplicabilă sancțiunea procedurală sub forma restituirii cererii de recurs.

Mai mult, instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea în limba de stat a cererilor înaintate instanței din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înfăptui justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura dreptul participanților la proces de a lua cunoștință de actele și lucrările dosarului, cât și de a vorbi în judecată prin interpret, în cazul când aceștia nu cunosc limba de stat.

Astfel, Colegiul ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de Vladimir Bezrodnî împotriva încheierii din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. b¹) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se restituie recursul declarat de Vladimir Bezrodnî împotriva încheierii din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Vladimir Bezrodnî împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină cu privire la constatarea încălcării dreptului la informație și încasarea prejudiciului moral.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valeriu Doagă

judcătorii

Nicolae Craiu

Nina Vascan